

ПРЕС КЛИПИНГ

5. март 2013.

НАСЛОВИ

И СИНДИКАТИ ПРОТИВ ПОЗАЈМИЦА У ЕПС (СТР. 2)

МИНИСТАРКА МИХАЈЛОВИЋ: ДРЖАВНИ ВРХ ПОДРЖАО ПЛАН ЗА ЖЕЛЕЗАРУ (СТР. 3)

И ПЛАТУ И ПЕНЗИЈУ ПРИМА 30 ХИЉАДА ГРАЂАНА (СТР. 3)

СПАСАВАЊЕ ЧЕЛИЧАНЕ (СТР. 4)

ОПРЕЗ СИНДИКАТА ЖЕЛЕЗАРЕ (СТР. 6)

РЕВАНШИЗАМ ПОДЕЛИО ОТКАЗЕ ЧЕТВОРИЦИ ШТРАЈКАЧА? (СТР. 7)

ELEKTROPRIVREDA NE ODUSTAJE OD PODELE BONUSA

I sindikati protiv pozajmica u EPS

Odluka o davanju pozajmice od 50.000 dinara svim zaposlenima u trenutku kad preduzeće grca u dugovima potpuno je neprimerena i ujedinita je u kritici ekonomiste i sindikate. Dok sindikati tvrde da radnici EPS-a ne spadaju u ugrožene, ekonomisti ističu da EPS treba da pravi profit, a ne da bude socijalna ustanova.

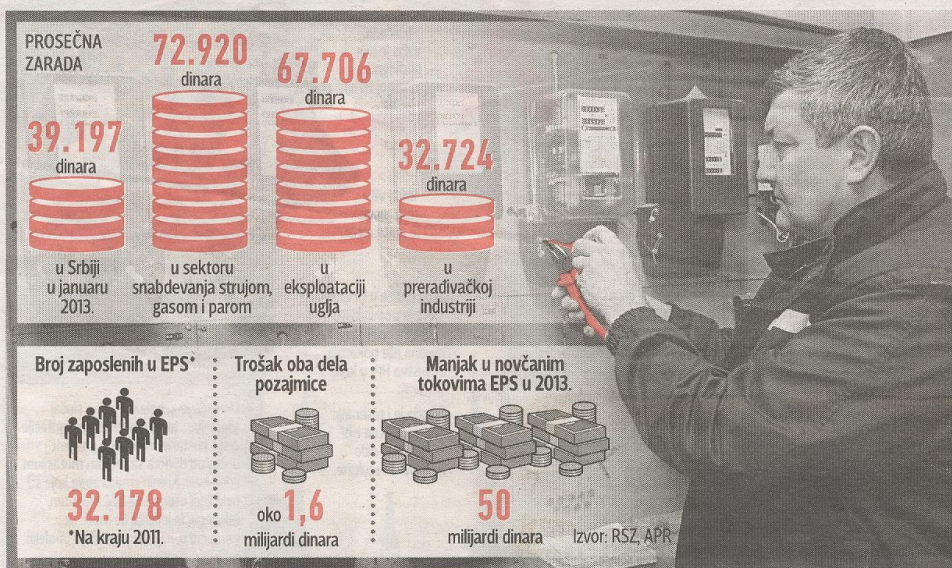
STEVAN VELJOVIĆ

- Kao sindikalac, pristalica sam toga da radnici dobiju što veće plate, ali treba imati granice. Nema nikakve logike da preduzeće koje pravi gubitke i ima veće zarade od republičkog proseka bude privilegovano, a da se ne dozvoljava podizanje minimalne zarade za najugroženije radnike - kaže za „Blic“ Ljubisav Orbović, predsednik Saveza samostalnih sindikata Srbije.

Ranka Savić, predsednica ASNS, smatra da su radnici EPS-a u odnosu na zaposlene u drugim proizvodnim preduzećima i privatnom sektoru već privilegovani jer su im zarade redovne i natprosečne.

- Da posluju pozitivno, bilo bi u redu da daju i 13. platu, ali ne podržavam beskamatne pozajmice kad preduzeće traži kredit od 300 miliona evra da bi preživelo - naglašava ona.

U Ministarstvu energetike navode da bi bilo normalno da zaposleni dele sudbinu preduzeća, u smislu da beneficije budu primerene

ukupnoj situaciji u kompaniji, i podsećaju da su od „Elektroprivrede Srbije“ tražili da iskoristi unutrašnje rezerve

kako bi se kompanija manje zadužila.

Krajem decembra, većina od oko 33.000 radnika, koliko

EPS zapošljava, iskoristila je mogućnost da dobije pozajmicu od 25.000 dinara, koju će vratiti u 12 rata, dok se ovog meseca očekuje isplata druge tranše. Iako se zajmovi daju uz obavezu vraćanja, ranijih godina je bilo i suprotnih primera.

U 2011. godini je, recimo, EPS posle pregovora sa sindikatima otpisao zajam od 36.000 dinara iz 2009. godine zaposlenima u Rudarskom basenu „Kolubara“, koji zapošljava oko 10.000 ljudi.

Ekonomista Saša Đogović

smatra da je davanje pozajmica loša praksa, koja pokazuje da se preduzeće shvata kao socijalni centar umesto da teži profitu i da na bazi ostvarene dobiti eventualno povećava zarade.

- Ako preduzeće ima višak zaposlenih u administraciji i nalazi se pred bankrotom, a deli novac zaposlenima, to sigurno nije dobra poslovna politika - izričit je Đogović, napominjući da EPS u stanju u kakvom je sada nema dovoljno novca ni za remonte, a kamoli za investicije.

BESKAMATNI ZAJMOVI

U „Elektromreži Srbije“, koja posluje s profitom, kažu da imaju praksu davanja beskamatnih zajmova koji se vraćaju u ratama.

- Približno 90 odsto zaposlenih koristi te zajmove i redovno ih vraća prilikom isplate dohodaka. Poslednja pozajmica od 60.000 dinara uplaćena je pre godinu dana i u potpunosti je vraćena s prvim delom februarske zarade - kažu u EMS.

Министарка Михајловић: Државни врх подржао план за Железару

ИЗВОР: ТАНЈУГ

План министра финансија и привреде Млађана Динкића за "Железару Смедерево" подржан је на састанку државног врха и верујем да је државни врх добро проценио да је такав план тренутно најбољи одговор на проблем у Железари, саопштила је данас министарка енергетике Зорана Михајловић.

Министарка је поводом питања појединих медија да ли је она својом изјавом у јутарњем програму ТВ "Пинк" изразила неслагање са планом за поновно покретање производње у "Железари Смедерево", истакла да су сви свесни да би долазак стратешког партнера било најбоље трајно решење.

Министарка је јутрос изјавила да ће од одлуке владе зависити да ли ће "План Б" за "Железару Смедерево" бити онакав какав је Динкић предложио, додајући да би "то решење вероватно морало да се доради, јер о 'Плану Б' још није чула на седници владе". Она је том приликом поставила питање "ако ми сви треба да плаћамо то само покретање Железаре, а да из тога апсолутно нема никакве користи, па где смо онда".

У данашњем саопштењу, Михајловићева истиче да Влада Србије покушава да пронађе најбоље могуће решење како би 5.000 људи сачувало свој посао, а Смедерево наставило да живи.

"Моја жеља јесте да се сви укључимо у решавање овог проблема како би 'план Б' био што бољи и ефикаснији. Ми смо партнери и радимо тимски на решавању свих проблема и изазова пред којима се надјемо," навела је Михајловић.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.290.html:422705-l-platu-i-penziju-prima-30-hiljada-gradjana>

И плату и пензију прима 30 хиљада грађана

АУТОР: Б. СТЈЕЉА

У Србији тренутно 29.271 старији грађанин прима истовремено и плату и пензију. У ПИО кажу од 975.742 старосна пензионера 3 одсто у поновном осигурању

УЗ редовну пензију, у Србији 29.271 старији грађанин свакога месеца прима и плату. У Пензијском фонду рачунају да је од 975.742 старосна пензионера, у поновном осигурању три одсто:

- То закључујемо на основу примљених захтева за поновно израчунавање пензије - каже Слободан Павловић, начелник за остваривање права из ПИО. - Право да се корисник пензије поново запосли без икаквих ограничења има само старосни пензионер јер он може да потпише уговор о раду, уговор о делу, ауторски уговор, с тим што је потребно да ради најмање 12 месеци пре него што поднесе захтев за поновно израчунавање пензије.

С друге стране, инвалидски пензионер може поново да ради само хонорарно јер у случају да заснује нови радни однос губи право на стечену пензију. И удовице, удовци и деца која примају породичну пензију могу само да примају хонораре, с тим да месечна зарада не сме да добаца ни до половине минималца.

Павловић подсећа да послодавац који запосли пензионера нема никаквих "уштеда" сем што је ослобођен доприноса за здравствено, јер су они већ "покривени" преко Фонда ПИО.

- Земље чланице ЕУ повећавају старосну границу за одлазак у пензију и укидају подстицаје за превремено пензионисање јер им је циљ да се старији радници што дуже задрже на тржишту рада - закључује Лидија Козарчанин, национални кореспондент за питање старења. - Они су проценили да је таква политика и кориснија и исплативија, али смо ми и овде на репу догађаја, па чак идемо у обрнутом смеру. Овде је дошло до поремећаја равнотеже у демографској структури, па ће и учешће старих на тржишту рада неминовно расти.

НАЈВИШЕ

СЕ

ВРАЋАЈУ СЕЛУИСТРАЖИВАЊА су показала да се у Европи, али и у Србији, пензионери најчешће поново запошљавају у пољопривреди (25,4 одсто). На другом месту по заступљености долази трговина (12,1 одсто), а потом професионалне и научне области (8,3 одсто) и здравство и социјална заштита (8,3 одсто).

Козарчанин тезу доказује математиком јер у Европи данас на сваких сто особа у радном контингенту долази 28 становника старијих од 65 година, а 2050. ће их бити чак 45. Истовремено ће број двадесетогодишњака 2050. године са садшњих 34 опасти на 29.

СТАРИЈИ РАДНИЦИ НА МЕТИ

ЛИДИЈА Козарчанин подсећа да се у нашој земљи дискриминишу и они радници који су пред пензијом, што је такође сврстало Србију у европски запећак:

- У развијеним земљама ЕУ је 70 одсто радника пред пензијом (старости од 55 до 64 године) и даље активно, док је код нас таквих тек 30 одсто.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:422673-Spasavanje-celicane>

Спасавање челичане

АУТОР: Ј. ИЛИЋ

Руководство „Смедеревске железаре“ верује у исплативост покретања производње. Припреме за паљење пећи. Радници се на посао враћају када стигну сировине

ПРОИЗВОДНИ погони „Железаре“ су у јако добром стању, у техничком смислу пре свега, јер смо време стајања искористили за генералне ремонте и поправке постројења, тако да смо спремни за почетак

производње, каже Иван Милошевић, директор „Железаре Смедерево“, који је, за разлику од неких стручњака металургије, уверен да је пројекат оживљавања фабрике исплатив.

Акција спасавања смедеревске челичане почела је у понедељак. На посао су дошли челници синдиката и менаџмент, али не и 5.000 радника који ће код кућа чекати да се окончају припреме за паљење високе пећи број један и да стигну сировине. Директор „Железаре Смедерево“ на себе је преузео посао набавке сировина што јефтиније и брже, и на препоруку министра на „рецку“, како би се у априлу пећ задувала и прорадила, а руда накнадно платила новцем од продаје челика.

- Морам да кажем да се након састанка са министром Динкићем и његовим сарадницима из Министарства финансија и привреде много лакше дише. Види се, рекао бих, светло на крају тунела, а то светло је план за покретање производње у „Железари“. Ова фабрика је веома значајна за одржање и комплетне српске индустрије, не само металског комплекса, и многоструко ће се исплатити њено покретање - изјавио је директор смедеревске челичане Иван Милошевић.

Американцима „Железара“, међутим, није била исплатива, већ су производили милионске губитке у доларима. Српски тим и држава у резервном плану, ипак, нису понудили одговор колико је новца потребно за старт производње.

- Највише кошта да умре један град, и то не смемо дозволити - рекао је на питање „Новости“ о трошковима покретања производње министар финансија Млађан Динкић.

СВЕ ЗАВИСИ- ТРЕНУТНО је тешко процењивати ситуацију, јер немамо довољно података - каже Љубодраг Савић, професор Економског факултета. - Непознаница је колика се производња планира. У најбоље доба у „Железари“ се производило 2,5 милиона тона челика, а прошле године 100.000 тона. Уколико се планира производња од 50.000 или 100.000 тона, онда су ово страховито велики трошкови покретања производње. Има смисла ако је ово почетак озбиљне производње од 400.000-500.000 тона. Ако су дошли до података да ће бити разумне тражње, онда има смисла и по цену губитака које ће покрити држава.

Министар је рекао да је у време док није радила, „Железара“ коштала 145 милиона долара, а када почне да ради коштаће 165 милиона долара. Према његовом плану, новац преостао у „Железари“ од продаје готових производа, одлазиће за куповину сировина које би се плаћале од продаје готових производа на одложено. За недостајућа средства, држава је спремна да да гаранцију Фонда за развој, како би банке могле да кредитирају набавку сировина.

На која тржишта ће ићи производи српске челичане, није саопштено, што је једно од кључних питања. У синдикатима тврде да за око 70.000 тона челика већ имају купце.

„Железара“ ће и даље, по свему судећи, производити осим челика и губитке. „Железара“ је 2011. године била највећи губиташ српске привреде са негативним салдом од 16 милијарди динара. Министар Динкић каже да се сада калкулише са ограниченим губитком од 20 милиона долара на годишњем нивоу.

ПРИХВАТАЈУ МАЊЕ ЗАРАДЕ

ПРИХВАТАМО да се зараде умање за 20 одсто, али од тренутка када се сви радници врате на посао, и надамо се да исто важи и за менаџмент. Иако су радници ускраћени за око милион евра на месечном нивоу, верујемо у државни план за покретање производње - каже Милета Гујаничић, председник Независног синдиката металаца у „Железари Смедерево“.

Опрез синдиката Железаре

АУТОР: О. Милошевић

Једномесечна производња у челичани задовољава потребе нашег тржишта за годину дана, а шта после и коме продати црни лим, питају представници радника

Смедеро – Да ли је менаџмент смедеревске железаре од јуче заиста „засукао рукаве“ и почео са припремама за набавку сировина и паљење високе пећи која месецима тиња, јуче није било могуће сазнати, али је сасвим извесно да се на тапету већ нашао предлог државе да радници до краја године раде за 80 одсто од плате. Репрезентативни синдикати различито реагују на најаве да ће се планиране уштеде најпре спровести преко радничке „грбаче“. Једино је Самостални синдикат Железаре безусловно прихватио нови услов за зараде уз напомену да других опција није ни било.

Ми смо одлучили да прихватимо понуду, јер је најважније да фабрика проради, да се радници врате на радна места и да се запосле нови људи, како је најављено. Реално је да трошкови морају бити смањени, каже за „Политику“ председник тог синдиката, Сениша Прелић.

У Независном синдикату металаца опрезније посматрају понуду министра Динкића и страхују од сценарија којим би се током године додатно смањио проценат зарада. Менаџменту ће данас изложити свој предлог који би био дефинисан анексом Колективног уговора.

Ми прихватамо да се исплаћује 80 одсто, али тек од када сви буду враћени на посао, и то уз гаранције да до краја године неће бити нових плаћених одсуства до 45 дана уз 60 одсто од плате. То би онда значило да нам се од већ смањених примања за 20 процената, умањи још толико, што би било потпуно неприхватљиво, рекао је лидер тог синдиката, Милета Гујаничић.

Одбор повереника АСНС данас одлучује о предлогу државе. Судаћи према реакцији првог човека тог синдиката у смедеревској железари, Саше Чолића, није извесно како ће преломити.

Предлог министра Динкића је без преседана у Србији. Рекао је да ће покретање производње у Железари за пет одсто увећати бруто друштвени производ, а радници који ће то да омогуће својим радом да примају мању плату. Ако је држави боље, нема разлога да њима буде лошије, сматра Чолић.

Како год, за државу и менаџмент фабрике довољно је да један од синдиката буде сагласан, јер тако предвиђа закон. Зелено светло добили су практично још у петак, када је преломио Самостални синдикат.

Репрезентативни синдикати у Железари сложни су око идеје да се покрене једна висока пећ у ишчекивању стратешког партнера и верују да ће држава испунити план „б“. Са њима се не слаже лидер „Слоге“, Жељко Веселиновић, који сматра да је идеја добра, али није одржива.

Реч је о вештачком покретању производње. Прво руду нико неће да прода на почек већ се увек плаћа авансно, друго, због кризе на тржишту није реално да се пронађу купци за готове производе Железаре

када су руски и кинески челик доста јефтинији. Држава може да почне производњу, али не може то да издржи на дуже стазе, сматра Веселиновић уз напомену да се Ју-Ес стил повукао из тих разлога.

Веселиновић каже да један месец производње у Железари задовољава потребе српског тржишта за годину дана и пита се шта после и коме продати црни лим. Једини спас је, сматра он, да држава кредитом финансира линију за галванизацију и поцинковани лим чиме би се добила нова палета производа који се траже на тржишту. Та инвестиција јесте велика, али би се исплатила током времена, оценио је Веселиновић.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/revansizam-podelio-otkaze-cetvorici-strajkaca>

Реваншизам поделио отказе четворици штрајкача?

АУТОР: М. Митровић

Четворица радника предузећа „Литострој-Потисја” д. о. о. у Ади који су били чланови Штрајкачког одбора приликом обуставе рада од 6. до 12. фебруара ове године у том предузећу, добило је отказ. Повереник Савеза самосталних синдиката општине Ада

Мирослав Баланчић је поводом уручења решења о отказу уговора о раду свим бившим члановима Штрајкачког одбора, у саопштењу предочио да је тиме дошло до једностраног девалвирања споразума који је 12. фебруара потписан од стране пословодства „Литострој-Потисја” са Штрајкачким одбором, када су они након суспензије враћени на посао, штрајк прекинут и договорено да ће се у наредном периоду кроз социјални дијалог покушати решити остали проблеми који су довели до штрајка, а односе се на повећање зарада, потписивање колективног уговора, обезбеђење адекватних услова рада и заштитних средстава, као ни других права из области радно-правних прописа.

У саопштењу Синдиката се прецизира да су свим бившим члановима Штрајкачког одбора, сада члановима синдикалног одбора, 22. фебруара уручена упозорења пред отказ уговора о раду са мерама удаљења са радних места из разлога да су за време штрајка давали изјаве медијима, чиме су наводно клеветали, нанели штету пословном успеху и кредитној споровности предузећа.

Указује се да ова упозорења и мере удаљења са радних места нису у вези са радом и њиховим извршавањем радних задатака, већ напротив, да је реч о калупару Јовану Вукову, модел столару Лајошу Ситару, монтеру специјалисти Миливоју Туцакову и ливцу Јожефу Ташију, који су вредни радници, стожери производње и носиоци посла у својим радним срединама, али да је изгледа њихов највећи грех што су као прво велики људи, а после и борци за радничка и синдикална права.

Мишљење синдикалне организације „Литострој-Потисје” Ада је да је реч о чистом реваншизму, дискриминацији и гушењу рада ове једине репрезентативне интересне организације запослених у овом предузећу. Из Повереништва Савеза самосталних синдиката наглашавају да, без обзира што су се 22. фебруара писмено обратили пословодству, директору словеначке Групе „Литострој” Мирославу Гнамушу, директору и извршном директору „Литострој-Потисја” Марку Кумару и Шандору Кошу, да ставе ван снаге поменути акта и да се постојећи проблеми решавају искључиво социјалним дијалогом,

али то није учињено, него су јуче уследили откази уговора о раду четворици запослених, бившим члановима Штрајкачког одбора.

Социјални конфликт

Мирослав Беланчић каже да су о целој ситуацији информисани и укључени у решавање овог социјалног конфликта, осим виших синдикалних органа и разни надлежни државни органи, са циљем да се стане у заштиту радника који су добили отказ, тако што ће се на легалан и легитиман начин обраћати пословодству. Беланчић је у саопштењу упутио апел за помоћ да радници који су добили отказ не постану колатерална штета, само због једне крајње нормалне чињенице, што су указали како на један избалансиран начин треба да функционишу односи између света рада и света капитала, а да при томе нико не буде у подређеном положају и при томе нису тражили преко хлеба погаче.